

Nuuk 19. april 2018

Til Departementet for Selvstændighed, Udenrigs-
ansliggender og Landbrug
Mail: nap@nanoq.gl

Vedr. UPR-eksamination i FN og 6. periodiske rapport vedr. implementeringen af FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder.

Transparency International Greenland (TIG) har modtaget anmodning om at afgive høringsvar på ovenstående. TIG konstaterer, at Selvstyrets høringsportal ikke er anvendt men takker for at være udvalgt som høringspartner i kraft af sin repræsentation i Grønlands Råd for Menneskerettigheder. Der skal gøres opmærksom på, at høringsvar afgivet af TIG indsættes på hjemmesiden www.transparency.gl.

UPR-eksamination i FN

TIG har stor respekt for FN's konventioner og finder det vigtigt, at det arbejde som en lang række lande og enkeltindivider lægger i at fremsætte anbefalinger hertil respekteres samt, at besvarelser afgives så fyldestgørende som muligt. "UPR's primære formål er at styrke overholdelsen af menneskerettigheder i praksis og formålet med midtvejsrapporten er at gøre status over anbefalingerne forud for den næste periodiske bedømmelse i 2021", citat fra udsendt høringsbrev. På denne baggrund anbefales besvarelsen udbygget med en række af de tiltag, der er foretaget både fra officielt hold og fra civilsamfundet.

TIG arbejder for transparens og lægger stor vægt på, at borgerne har mulighed for at følge med i alle sager, der har offentlighedens interesse. Menneskerettigheder og overholdelse af disse er af væsentlig betydning for borgerne her i landet og det er vigtigt, at borgerne kan følge med i hvilke tiltag, der sker for at sikre disse.

TIG skal derfor anbefale, at Selvstyrets tilbagemelding vedr. UPR-eksamination i FN og 6. periodiske rapport vedr. implementeringen af FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder offentliggøres på www.nanoq.gl.

TIG anbefalinger til udkast til UPR-midtvejsrapport:

Anbefaling nr. 111:

- Der henvises til Handlingsplan for 2014-2017. Her burde angives hvorvidt en ny handlingsplan er under udarbejdelse.
- Handlingsplanen 2014-2017 er tilgængelig på www.nanoq.gl på grønlandsk og dansk. FN systemets arbejdssprog er engelsk, hvorfor en henvisning sandsynligvis ikke er tilstrækkelig. TIG er, uden at have særlig viden inden for dette område, vidende om at flere initiativer end de to Inatsisartut-forordninger er iværksat. Det anbefales at indskrive de væsentligste af disse, fx Den centrale rådgivningsenhed.

Anbefaling nr. 118:

- I 2016 -2018 åbnes i alle kommuner et center for afhængighedsbehandling af rusmidler og spil. Al afhængighedsbehandling udføres så tæt på borgernes hjem som muligt, dette sikres gennem rejsehold. Behandlingen er gratis for borgerne. Tilbud gælder kun for voksne.
- Flere tiltag bør indskrives. Viden kan indhentes ved departementerne samt ved NGO'er der arbejder med og for børn, fx Bedre Børneliv, Foreningen Grønlandske Børn, Red Barnet Grønland, Nanu børn, Inua Kalaallit Røde Korsiat.

Anbefaling nr. 159:

- TIG anser alle under 18 år som børn. Et svar der kun angiver indskrivningssats til Folkeskolen virker derfor meget overfladisk. Svaret bør udbygges med bl.a. efterskoler i Grønland, adgang til efterskoler i Danmark, GUX skoler og reformen, erhvervsskolesystemet.

Anbefaling nr. 162:

- Svaret anbefales underbygget med data, fx om antal undervisningstimer i grønlandsk i folkeskolen og på GU, karakterer ved afgang fra folkeskole og GU.

Der henvises i øvrigt til høringssvar afgivet af Grønlands Råd for Menneskerettigheder.

TIG anbefalinger vedr. FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder:

Generelt må anføres, at besvarelsen er meget svær at læse, da der er mange henvisninger til tidligere besvarelser. TIG har, med bistand fra Institut for menneskerettigheder, fundet og gennemlæst Kongeriget Danmarks 5. ØSK-Rapport med bilag. I høringmaterialet henvises også til den 4. ØSK-Rapport. TIG anbefaler, at teksten indskrives med henvisning til årstal, frem for at der kun er henvisninger. Hvis dette ikke er muligt, bør der i svaret indsættes link til teksten.

Civilsamfundet i Grønland er småt og arbejdet udføres på frivillig basis. Når civilsamfundet høres, hvad de jo i dette tilfælde skal, bør Selvstyret sikre størst mulig hjælp hertil. En konkret hjælp ville være, hvis der var tilføjet overskrifter til hver artikel.

Artikel 1: Der opgives tal fra 2009. Anbefales opdateret.

Artikel 2:

"i en lang række forummer for internationalt samarbejde". Anbefales udeladt, alternativt at disse fora oplistes.

Afsnit 3 og 4 hører sandsynligvis sammen. Anbefales som ét afsnit, alternativt angives hvilken "lov" der henvises til i afsnit 4.

Artikel 4:

Første afsnit er en gentagelse fra 5. ØSK-rapport. 2. afsnit er nyt.

Artikel 6: Labour marked: developments and trends

Her er indskrevet ét nyt tiltag, Maroriaq. En fejl "i hver bygd af by-størrelse" bør rettes.

I den danske afrapportering understøttes teksten med data. TIG anbefaler, at tilsvarende gøres for den grønlandske. Arbejdsløsheden er faldet markant over de seneste år, en større indsats for opdeling af arbejdssøgende i matchgrupper osv.

Artikel 7:

Som ved artikel 6 er der i den danske tekst underbygget med data. Tilsvarende data findes i Grønland. Tilsyneladende er de to afsnit i 5. afrapportering lettere omskrevet. Vigtigere end beskrivelse af fortiden, lønforskelle før indførelse af Grønlands Hjemmestyre og efter fødestedskriterium, må være en beskrivelse af nutiden. Herunder kunne Storskalaloven og lovgivning der sikrer lige løn til alle nævnes.

Sidste afsnit "forpligtiget til at sikre ligeløn til fremmedarbejdere (dét udtryk er ikke nævnt i loven) på lige fod med grønlandske medlemmer (medlemmer af hvad?) af samme profession" er ikke forståeligt.

Artikel 11:

I foråret 2018 udsendte Departementet for Sociale Anliggender "Fattigdom og Ulighed" en redegørelse om ulighed og fattigdom samt mulighederne for at fastsætte en fattigdomsgrænse. TIG anbefaler, at denne indskrives med resume af konklusionerne.

Artikel 15:

Som supplement til femte afrapportering nævnes Nunatta Isiginnartitsisarfia. Dette er fint. Sidste afsnit i femte UPR-rapport er om Greenland Center for Health Research. Placering af dette i forbindelse med kulturlivet forekommer underligt. Dersom dette forskningscenter skal medtages, bør andre forskningsenheder også nævnes.

Ilisimatusarfik og herunder Institut for læring Ilinniartissuaq er i høj grad kulturbærende institutioner, hvor der forskes og undervises i kultur. TIG anbefaler at disse medtages i oversigt.

Med venlig hilsen

Bodil Karlshøj

Repræsentant for TIG i Grønlands Råd for Menneskerettigheder

Kopi: jaca@nanoq.gl